

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
HAKEM EĞİTİMİ ÖĞRETİM PROGRAMI (ADAY HAKEM)

Saat	Ders Konusu	Açıklama	Kazanımlar
1	Federasyonumuzu Tanıyalım	Türkiye Satranç Federasyonu tanıtılır. Federasyon binası resimleri gösterilir. Nasıl bir camiaya gireceği tanıtılır. Yarışmalardan bahsedilir. Bunlarla ilgili resimler gösterilir. Organizasyon yapısından bahsedilir. Kurullar tanıtılır. MHK yapılanması ve görevleri anlatılır. Hakemlik aşamaları anlatılır.	Türkiye Satranç Federasyonunu tanır. Kurullarını bilir. İnternet adresini öğrenir. İl Temsilcilikleri, İl Düzenleme Kurulları, İl Hakem Kurulları olduğunu bilir. MHK kurulunun görevlerini açıklar.
2	FIDE Satranç Kuralları: Madde: 1,2	Satranç tahtasını tanıtılır. Tahtanın iki oyuncu arasına nasıl yerleştirileceği açıklanır. Mat kavramı örneklerle açıklanır. Satranç taşları tanıtılır. Taşların tahta üzerinde başlangıç konumu gösterilir. Satranç tahtasının özellikleri anlatılır.	Satranç tahtasını tanımlar. Tahtanın iki oyuncu arasına nasıl yerleştirdiğini gösterir. Matı tahta üzerinde gösterir. Taşların başlangıç konumunu tahta üzerinde dizer. Dikey, yatay ve diyagonalleri tahta üzerinde gösterir. Yatay ve dikeyleri adlandırır.
2	FIDE Satranç Kuralları: Madde: 3	Her bir taşın hareketi tahta üzerinde gösterilerek anlatılır. Taş alma açıklanır. Geçerken alma kuralı tahta üzerinde açıklanır. Piyon terfisi değişik örneklerle açıklanır. Rok hamlesinin nasıl yapıldığı, hangi durumlarda yapılamayacağı örneklerle açıklanır.	Her bir taşın hareketini tahta üzerinde gösterir. Piyonun geçerken taş almasını tahta üzerinde gösterir. Piyon terfisini tahta üzerinde değişik taşlarla uygular. Rok hamlesinin nasıl yapıldığı tahta üzerinde uygulamalı olarak gösterir. Hangi durumlarda rok yapılamayacağını açıklar.
2	FIDE Satranç Kuralları: Madde: 4,5	Dokunulan taş kavramı ayrıntılı biçimde ele alınır. Dokunulan taşın oynanması ile ilgili değişik örnekler tahtada açıklanır. Mat, Pat, Ölü konum gibi oyun bitişi ile ilgili durumlar anlatılır. Örneklerle açıklanır.	Dokunulan taşın oynanması ile ilgili kuralları açıklar. Değişik örnekler üzerinde doğru uygulamalarda bulunur. Tahta üzerinde mat, pat, ölü konum durumlarını fark eder. Nedenlerini açıklar. Mat ve pat kavramları açıklar. Arasındaki fark vurgular.
2	FIDE Satranç Kuralları: Madde: 6,7	Satranç saati gösterilir. Saat kullanımı ilgili açıklamalar yapılır. Çalışma şekli açıklanır. Oyun sürelerinden bahsedilir. Eklemeli süre ile ilgili bilgi verilir. Uygulama ile gösterilir. Geç gelme ile ilgili kurallar açıklanır. Uygulamalardan örnekler verilir. Saat kullanımında uyulması gereken kurallar hakkında bilgilendirilir. Örnekler verilir. Oyunu bitiren son hamle ile oyun sona ermiş ise saatin, bayrağın öneminin kalmadığı belirtilir. Mat edilemeyecek konumda bayrak düşmesi ve beraberlik kararının oluşumu ve ayrıntıları diyagramlar ile anlatılır. Oyuna yanlış olarak başlanması ile ilgili değişik örnekler verilerek nasıl karar verileceği açıklanır. Kural dışı hamle durumunda ne yapılacağı açıklanır.	Satranç saatini tanır. İşleyiş şeklini açıklar. Saat kullanımında uyulması gereken kuralları bilir. Satranç saatinin nereye konulacağını tahtada uygular. Taşların veya tahtanın yanlış konuşlandırılması konusunda nasıl karar vereceğini açıklar. Yanlış renklerle oyuna başlamada nasıl karar vereceğini açıklar. (Saatlerin ayarlanması konusundan bahsedilmez. Ceza uygulamasına girilmez.) Kural dışı bir hamle karşısında ne yapması gerektiğini açıklar.

2	FIDE Satranç Kuralları: Madde: 8,9	Notasyon kağıdı tanıtılır. Notasyonun önemi açıklanır. Hamlelerin nasıl yazılması gerektiği örneklerle açıklanır. Notasyon kağıdının imzalanması gerekliliği vurgulanır. Notasyon kağıdının alımı sırasında nelere dikkat edilmesi gerektiği üzerinde durulur. Satrançta beraberlik teklifinin nasıl yapılacağı açıklanır. Satrançta aynı konumun özellikleri açıklanır. Üç konum kuralı örneklerle açıklanır. Satrançta elli hamle kuralı açıklanır. 50 hamlenin nasıl sayılacağı örneklerle gösterilir.	Neden notasyonun tutulması gerektiğini açıklar. Notasyon kağıdını teslim alırken nelere dikkat edilmesi gerektiğini bilir. Kurallara uygun beraberlik teklifinin nasıl yapıldığını masada uygular. Satrançta aynı konumun özelliklerini açıklar. Elli hamle kuralını bilir.
2	FIDE Satranç Kuralları: Madde: 0,11,12,13,14	Hızlı oyun bitişi tanımlanır. Özellikleri açıklanır. Satrançta puanlamanın nasıl yapıldığı açıklanır. Oyun sahası, oyun alanı tanımları açıklanır. Cep telefonu ile ilgili uygulamalar anlatılır. Hakemin verebileceği cezalar örneklerle anlatılır. Cezalarla ilgili yetkilendirmeden bahsedilir.	Hızlı oyun bitişi uygulanan bir yarışmanın farkını bilir. Satrançta puanlamanın nasıl yapıldığı açıklar. Oyun sahası ve oyun alanını tanımlar, bunun önemini açıklar. Cep telefonu ile ilgili uygulamaları bilir. Hakemin verebileceği cezaları bilir. Hangi düzeyde hakemin hangi cezayı verebileceğini bilir.
2	Hızlı ve Yıldırım Satranç	Hızlı ve Yıldırım kuralları açıklanır. Aralarındaki farklar örneklerle gösterilir. Yanlış başlamalarda neler yapılacağı açıklanır. Eklemeli oyunlarda hesaplamaların nasıl yapılacağı açıklanır.	Değişik tempolarla oynanan oyunlara özgü kuralları bilir, arasındaki farkları açıklar.
2	Eşlendirme Sistemleri:	Satrançta eşlendirme sistemlerinden bahsedilir. (İsviçre, Döner, Scheveningen ve eleme sistemleri) Her birinin birbirinden farklılıkları anlatılır. Berger eşlendirme sistemi eşlendirme tabloları gösterilerek anlatılır. İsviçre sistemi ana kuralları öğretilir. Genel mantığı hakkında bilgilendirilir. Rayting ve unvanlar hakkında bilgilendirilir. Sıralamanın nasıl yapılacağı önceliklerin neler olduğu açıklanır. Renk tayinini nasıl yapıldığı açıklanır.	Reyting kavramını açıklar. ELO ve UKD tanımlarını açıklar. Değişik unvanlı oyuncuların oynadığı bir yarışmada başlangıç sıralamasını yapar. Berger eşlendirmesini tabloya bakarak eşlendirmeleri yapar. İsviçre sisteminin ana kurallarını bilir. Birinci tur eşlendirmesini yapar.
2	Eşitlik Bozma Sistemleri:	Medyan, solkof, berger, hesaplama yöntemleri anlatılır. Örnekler verilir. Ayarlanmış puanın hesaplanması gösterilir.	Ayarlanmış puanı açıklar. Bir yarışmada bir oyuncunun madian, solkof, berger puanlarını hesaplar.
2	İletişim, Formasyon	İletişimin satranç hakemliğindeki yeri ve önemi anlatılır. İletişimde uyulması gereken kurallar ve kaçınılması gereken davranışlar örneklerle açıklanır. Bir hakemin nasıl davranışlarda bulunması, nasıl hareket etmesi, nelere dikkat etmesi konularında bilgilendirilir. Aday hakemlerin yetki ve sorumlulukları hakkında bilgi sahibi olunması sağlanır. Bir satranç yarışmasındaki tüm aşamalar açıklanır. Teknik toplantı ve diğer toplantıların önemi açıklanır.	İletişimin satranç hakemliğindeki yeri ve önemini açıklar. Hakemin başta sporcular olmak üzere diğer kişilere karşı davranışlarının nasıl olması gerektiğini bunu neden önemli olduğunu açıklar.